

T.C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Türkiye Büyük Millet Meclisi -
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanlığı
Tarih: 31.07.2026 17:55
Sayı: E-120.07.03-1906832

COP31
TÜRKİYE
ANTALYA

Sayı : E-85112434-610-8693547

Konu : Soru Önergeleri

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA
(Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı)

- İlgi : a) 04.03.2026 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1809371 sayılı yazınız.
b) 11.03.2026 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1815208 sayılı yazınız.
c) 11.03.2026 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1815214 sayılı yazınız.
ç) 03.04.2026 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1829485 sayılı yazınız.
d) 21.05.2026 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1863244 sayılı yazınız.

7/41070-41071 } GK 117
7/41073-41074 } GK 119
7/41481 } GK 119
7/41602 } GK 133
7/42527 GK 133
7/44567 GK 162

İlgi yazılar ekinde yer alan soru önergelerine ilişkin Bakanlığımızca hazırlanan cevaplar Ek'te sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet Nuri ERSOY
Bakan

Ek: Liste ve Cevaplar (11 Sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.
Doğrulama Kodu: 4B8D4D0A-05DC-426D-8627-5A5479915E23 Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/ktb-ebys>

Cumhuriyet Bulvarı No: 4 Ulus Altındağ / ANKARA
Telefon No: (312) 470 8000 Belge Geçer No: (312) 470 5131
<http://www.ktb.gov.tr> <http://sgb.ktb.gov.tr>
KEP Adresi : kulturveturizmbakanligi@hs01.kep.tr

Bilgi için: Nurhan TAMER
Araştırmacı

**BİTLİS MİLLETVEKİLİ SAYIN SEMRA ÇAĞLAR GÖKALP'İN 7/41070 ESAS
SAYILI SORU ÖNERGESİNE BAKANLIĞIMIZCA HAZIRLANAN CEVAP**

Bakanlığımız (Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı)'ca;

Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı envanterinde kayıtlı 784.000 adet yazma ve nadir matbu eser mevcuttur. Bu envanter içerisinde kataloglanması tamamlanıp tespit edilen 79 adet Kürtçe eser bulunmaktadır. TÜYEK envanterinde kayıtlı yazma ve nadir basma eserlerin kataloglama süreci kurumun kurulduğu tarihten itibaren devam etmektedir. Kürtçe 79 adet eserden, son kataloglama tarihi 16.06.2025'te okuyucuların dijital erişimine açılan Arkeoloji koleksiyonunda 1 adet Kürtçe eser ve 12.0.2025 tarihinde okuyucuların dijital erişimine açılan Hacı Bektaş-ı Veli Koleksiyonunda 1 adet Kürtçe eser olmak üzere iki eser 2025 yılı içerisinde kataloglanarak okuyucuların istifadesine sunulmuştur.

TÜYEK envanterinde kayıtlı "Şarkiyat Koleksiyonu" adı ile yazma veya nadir basma eserlerden oluşan bir koleksiyon bulunmamaktadır. Ancak, 2023 yılı Aralık ayında Diyarbakır ve çevresinde "Yazma Eser Saha Araştırmaları" (satın alma, bağış vb.) yapmak üzere bir komisyon görevlendirilmiştir. Komisyon eliyle sahada yürütülen çalışmalar kapsamında, Diyarbakır Şarkiyat Araştırmaları Derneği ile görüşülmüş ve dernek tarafından eser sayısı, eser bilgileri ve kime ya da kimlere ait olduğu belli olmayan eser görüntülerinin bulunduğu CD ve harici hard diskler tutanakla teslim edilmiştir. Bahse konu dijital görüntülerin mahiyeti ve muhtevası Başkanlıkça bilinmemektedir. Dijital kopyaları alınan eserlerin aslı TÜYEK'te olmadığı gibi Şarkiyat Araştırmaları Derneği'nde de eserlerin aslının ve kime ait olduğuna dair bilgilerin bulunmadığı bilinmektedir. Dernek tarafından görüntülerin dijitalleri verilirken eserlerin kime ait olduğu, bilgi ve belgeleri Başkanlığa bildirilmemiştir. Derneğin bu eserleri kimden hangi şartlarla aldığı, bu eser görüntülerinin sahipleri tarafından 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu ve ilgili sair mevzuat hükümleri çerçevesinde yayılmasına, 3. kişilerle paylaşılmasına izin verilip verilmediği bilinmemektedir. Adı geçen dernekle TÜYEK arasında akdedilmiş bir idari protokol de bulunmamaktadır. Yukarıda belirtilen nedenlerle, malik bilgileri, eserler üzerindeki maddi ve manevi hak sahipliği ve hak devirleri, mahiyeti ve muhteviyatı bilinmeyen dijital görseller portala/sisteme yüklenmemiş, mevcut mevzuat hükümleri çerçevesinde 3. kişilerin erişimine açılması da hukuken mümkün bulunmamaktadır.

TÜYEK envanterinde kayıtlı kataloglanması tamamlanan tüm (79 adet) Kürtçe yazma eser ve nadir basma eserler dijital ortama aktarılmış olup bahse konu eserler araştırmacıların çevrim içi erişimine ve istifadesine açıktır. Kurumun dijital katalog sisteminde "Kürtçe" dil filtresi ile doğrudan arama yapılabilmektedir.

TÜYEK envanterinde 300-400 civarında sayısı verilen ve kataloglama izni bekleyen bir kürtçe yazma eser koleksiyonu mevcut değildir. Konuya ilişkin CİMER ve T.C. Türkiye Büyük Millet Meclisi Kamu Denetçiliği Kurumuna yapılan şikâyet ve müracaat üzerine TÜYEK bünyesinde inceleme başlatılmış olup inceleme halen devam etmektedir. İlgili kurum ve kişiler konu hakkında yazı ile bilgilendirilmiştir.

Kürtçe yazma eserlerin kataloglamasının geciktirilmesi veya erişime açılmaması yönündeki iddialar gerçeği yansıtmamaktadır. Bahse konu iddialar somut bilgi ve belgeye dayanmamaktadır.

Başkanlık, 4 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin Ellinci Bölümü kapsamında yazma ve nadir matbu eserlerin toplanması, korunması, sağlıklı biçimde gelecek kuşaklara ulaştırılması ile bilim, kültür ve sanat dünyasının hizmetine sunulmasına yönelik faaliyetleri sürdürmekte; 18.10.2025 tarihli ve 33051 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Yazma ve Nadir Basma Eserlerin Tespit ve Tescili Hakkında Yönetmelik ile 04.09.2014 tarihli ve 29109 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı Eser Sağlama Kurulu Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik hükümleri çerçevesinde gerçek ve tüzel kişiler ile kamu kurum ve kuruluşlarında bulunan yazma ve nadir basma eserlerin tespiti, tescili, korunması, koleksiyonlara kazandırılması ve araştırmacıların eserlere erişiminin temini çalışmalarını yürütmektedir.

Başkanlıkça envanterde kayıtlı eserlerin restorasyon önceliği belirlenirken, eser hasar derecesi, koleksiyon değeri gibi çeşitli parametrelere göre değerlendirme yapılmaktadır. Başkanlık yayın faaliyetleri kapsamında başvuru yapılmış, Başkanlıkça yayımlanması Yayın Kurulları tarafından uygun görülmüş, yayım hazırlık süreçleri başvuru sahipleri nezdinde halen devam etmekte olan üç adet Kürtçe eser bulunmaktadır. Eser çalışmalarının başvuru sahiplerince Başkanlığa teslimi akabinde gerekli incelemeler yapıldıktan sonra yayım süreçleri başlatılacaktır.

Başkanlık, mevzuat hükümleri çerçevesinde üstlendiği görevleri çeşitli dillerde envanterinde mevcut yazma ve nadir basma eserlerin bilimsel, sanatsal ve taşınır kültür varlığı değerlerini göz önünde bulundurarak, eserleri en iyi şekilde korunmasını, sağlıklı biçimde geleceğe ulaştırılması ve bu eserlerden en geniş ve en etkili şekilde istifade edilmesini sağlamak gayesiyle çalışmalarını sürdürmektedir.